

Zagadnienia powtórzeniowe z historii i społeczeństwa - rozdział 1 i 2

Temat lekcji	Zagadnienia	Wymagania na poszczególne oceny				
		dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
I. Tak jak Grecy i Rzymianie						
1. Grecy bohaterowie	<p>1. W starożytnej Grecji</p> <p>2. Wojna trojańska</p> <p>3. Wojny z Persami</p> <p>4. Niezgoda, która rujnuje</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: wojna trojańska – identyfikuje postacie: Homera, Leonidasa – zna datę bitew pod Maratonem (490 r. p.n.e.) i Termopilami (480 r. p.n.e.) – wskazuje na mapie Troję, miejsca najsłynniejszych bitew wojen grecko-perskich – wymienia cechy charakterystyczne antycznej cywilizacji greckiej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Hellada, Hellenowie – identyfikuje postacie: Achillesa, Hektora – zna datę bitwy pod Cheroneją (338 r. p.n.e.) – wyjaśnia, dlaczego uznaje się, że Grecy zapoczątkowali badania historyczne – przedstawia antyczne wzory bohaterstwa na przykładzie <i>Iliady</i> Homera 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: wojna peloponeska – identyfikuje postacie: Temistoklesa, Kserksesa, Pauzanasza, Herodota – zna daty wojny peloponeskiej (431–404 p.n.e.) – charakteryzuje postawy antycznego żołnierza i obrońcy ojczyzny na przykładzie wojen grecko-perskich – wyjaśnia, dlaczego twórcy kultury na przestrzeni dziejów odwoływali się do tych postaw 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postać Heinricha Schliemanna – omawia skutki wojny peloponeskiej dla świata greckiego – opisuje recepcję bitew pod Maratonem i Termopilami w literaturze, sztuce i kulturze popularnej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – odnosi przykłady bohaterskich postawy antycznych Greków do postaw współczesnych Polaków
2. Polskie Termopile	<p>1. Polski Leonidas</p> <p>2. Bitwa pod Zadwórzem</p> <p>3. Bohaterowie spod Wizny i Monte Cassino</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: gen. J. Sowińskiego, kpt. B. Zajączkowskiego, kpt. W. Raginisa, gen. W. Andersa – wyjaśnia, kto i dlaczego zyskał miano polskiego Leonidasa 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna datę szturmu Woli (6 IX 1831 r.), bitwy pod Zadwórzem (17 VIII 1920 r.), bitwy pod Wizną (7-10 IX 1939 r.), zdobycia Monte Cassino (18 V 1944 r.) – wskazuje na mapie miejsca bitew pod Zadwórzem, Wizną, Monte Cassino – przedstawia obronę 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – opisuje przebieg i znaczenie bitwy pod Zadwórzem oraz wyjaśnia jej symbolikę 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawia motyw Termopil i jego znaczenie w polskiej literaturze – ocenia postawy polskich bohaterów poświęcających się dla ojczyzny 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – omawia i ocenia znaczenie popularyzowania wiedzy o wydarzeniach historycznych za pomocą współczesnych środków przekazu

			Woli oraz bitwy pod Wizną i Monte Cassino jako symboliczne oraz historyczne nawiązania do greckich Termopil			
3. Republika rzymska – państwo obywateli	<ol style="list-style-type: none"> 1. Republika rzymska 2. Rzymski obywatel – patriota 3. Kryzys republiki 4. Upadek republiki 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: republika, obywatel – wyjaśnia, w jaki sposób Rzymianie rozumieli pojęcie cnót obywatelskich 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty wojny z Ekwami (458 r. p.n.e.), przejścia władzy przez Gajusza Juliusza Cezara (49 r. p.n.e.), upadku republiki rzymskiej (31 r. p.n.e.) – identyfikuje postacie: Lucjusza Kwinkcjusza Cyncynata, Gajusza Juliusza Cezara, Oktawiana – wskazuje na mapie zasięg republiki rzymskiej – przedstawia cechy charakterystyczne republiki rzymskiej – omawia cechy rzymskiego obywatela – patrioty na przykładzie Cyncynata 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Tyberiusza i Gajusza Grakchów, Marka Tulliusza Cyncerona – przedstawia przyczyny i skutki kryzysu republiki rzymskiej – omawia przejawy kryzysu republiki rzymskiej i próby jego przezwyciężenia 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, dlaczego Cyncynat stał się wzorem dla amerykańskich obywateli – wyjaśnia zależności między kryzysem republiki rzymskiej a upadkiem cnót obywatelskich 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – analizuje możliwość zastosowania obywatelskich wzorców obowiązujących w starożytnej republice rzymskiej w dzisiejszych czasach
4. Polski patriotyzm na przestrzeni wieków	<ol style="list-style-type: none"> 1. Patriotyzm w przeszłości 2. Święta narodowe 3. Patriotyzm dziś 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu patriotyzm – wymienia polskie święta o charakterze narodowym – wymienia podstawowe obowiązki obywatela polskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wskazuje wydarzenia, które miały wpływ na rozwój polskiego patriotyzmu – charakteryzuje postawy patriotyczne w Polsce na przestrzeni dziejów – wyjaśnia, czym charakteryzuje się współczesny 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu <i>Corona Regni Poloniae</i> – wyjaśnia okoliczności ustanowienia polskich świąt o charakterze narodowym – przedstawia zmiany w rozumieniu pojęcia patriotyzm w Polsce na przestrzeni dziejów 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – omawia mity związane z polskim patriotyzmem 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia, czy w czasach współczesnych potrzebny jest patriotyzm

			patriotyzm i podaje jego przykłady			
II. Za panowania Piastów i Jagiellonów						
1. Jak rządili pierwsi Piastowie	1. Dynastia Piastów 2. Pierwszy król Polski 3. Spory o tron i kryzys państwa Piastów 4. Od odbudowy do podziału państwa Piastów	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu Piastowie – lokalizuje w czasie panowanie dynastii piastowskiej – zna datę chrztu Polski (966 r.), koronacji Bolesława Chrobrego (1025 r.), Kazimierza Wielkiego (1333 r.) – identyfikuje postacie: Mieszka I, Bolesława Chrobrego – wskazuje na mapie zasięg monarchii piastowskiej – wyjaśnia, jakie przesłanki umożliwiły Bolesławowi Chrobremu sięgnięcie po koronę królewską	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: monarchia patrymonialna, statut sukcesyjny – zna daty koronacji Mieszka II (1025 r.), Bolesława Śmiałego (1076 r.), Przemysła II (1295 r.), Władysława Łokietka (1320 r.) – identyfikuje postacie: Mieszka II, Kazimierza Odnowiciela, Bolesława Śmiałego, Bolesława Krzywoustego – przedstawia cechy charakterystyczne panowania Kazimierza Odnowiciela, Bolesława Śmiałego i Bolesława Krzywoustego	Uczeń: – identyfikuje postacie: Brzetysława, Władysława Hermana, Zbigniewa – omawia przejawy kryzysu i odbudowy państwa polskiego w XI w.	Uczeń: – omawia wpływ sytuacji wewnętrznej w państwie piastowskim w XI w. na pozycję władcy – przedstawia słabe i mocne strony państwa polskiego za panowania pierwszych Piastów	Uczeń: – porównuje oraz ocenia koncepcje polityczne Bolesława Chrobrego, Bolesława Śmiałego i Bolesława Krzywoustego
2. Ostatni Piastowie na tronie polskim	1. Drogi do zjednoczenia 2. Metropolia na straży jedności 3. Panowanie Kazimierza Wielkiego 4. Zmiana dynastii w Polsce	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: rozbiec dzielnicowe, Jagiellonowie – zna daty: sprowadzenia Krzyżaków do Polski (1226 r.), koronacji Władysława Łokietka (1320 r.), koronacji Kazimierza Wielkiego (1333 r.), założenia	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: monarchia stanowa – zna daty: pokoju w Kaliszu (1343 r.), koronacji Ludwika Andegaweńskiego (1370 r.) – przedstawia cechy charakterystyczne rozbiecia dzielnicowego w Polsce piastowskiej	Uczeń: – zna daty: koronacji Przemysła II (1295 r.), koronacji Wacława II (1300 r.), przyłączenia Rusi Halickiej (1340-1356) – identyfikuje postacie: Przemysła II, Wacława II, Wacława III, abp Jakuba Świnki – prezentuje okoliczności przejścia	Uczeń: – identyfikuje postać bp Jana Muskaty – opisuje i ocenia rolę Kościoła w zjednoczeniu państwa polskiego – charakteryzuje i ocenia panowanie Kazimierza Wielkiego	Uczeń: – porównuje sposób prowadzenia polityki przez Bolesława Chrobrego i Kazimierza Wielkiego – ocenia wpływ, jaki na działania władców miały funkcjonujące wówczas ustroje (monarchia patrymonialna oraz stanowa)

		<p>Akademii Krakowskiej (1364 r.), przywileju koszyckiego (1374 r.)</p> <p>– identyfikuje postacie: Władysława Łokietka, Kazimierza Wielkiego, Ludwika Andegaweńskiego, Jadwigi Andegaweńskiej, Jagiełły</p> <p>– wskazuje na mapie zasięg terytorialny państwa polskiego za panowania Kazimierza Wielkiego</p> <p>– omawia przyczyny i etapy jednoczenia ziem polskich</p> <p>– wymienia osiągnięcia Kazimierza Wielkiego w rządzeniu państwem</p>	<p>– omawia sytuację wewnętrzną państwa polskiego za panowania ostatnich Piastów</p>	<p>władzy w Polsce przez Andegawenów i Jagiellonów</p>		
<p>3. Polska częścią Europy łacińskiej</p>	<p>1. Chrzest Mieszka I</p> <p>2. Zjazd w Gnieźnie</p> <p>3. Katolicycy patroni Polsce</p> <p>4. Kultura i sztuka chrześcijańska</p> <p>5. Wartości i obyczajowość chrześcijańska</p> <p>6. Architektura i sztuka polska w średniowieczu</p> <p>7. Kronikarze dziejów Polski</p> <p>8. Laicyzacja i chrześcijaństwo w czasach</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– zna daty: chrztu Polski (966 r.), zjazdu w Gnieźnie (1000 r.)</p> <p>– identyfikuje postacie: Mieszka I, Bolesława Chrobrego, Ottona III, św. Wojciecha</p> <p>– prezentuje cechy charakterystyczne sztuki i kultury chrześcijańskiej w Polsce</p> <p>– charakteryzuje sztukę i architekturę polskiego średniowiecza</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminu laicyzacja</p> <p>– identyfikuje postacie: Dobrawy, bp Stanisława ze Szczepanowa</p> <p>– omawia skutki przyjęcia chrześcijaństwa przez Mieszka I</p> <p>– opisuje postanowienia zjazdu w Gnieźnie i wymienia jego konsekwencje</p> <p>– tłumaczy, jaką rolę kroniki odgrywały</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– identyfikuje postacie: Galla Anonima, Wincentego Kadłubka, Jana Długosza Janka z Czarnkowa</p> <p>– przedstawia na wybranych przykładach rolę, jaką w średniowiecznym państwie i społeczeństwie odgrywali święci patroni</p> <p>– określa, na które obszary kultury chrześcijaństwo</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– ocenia skutki przyjęcia chrześcijaństwa przez Mieszka I</p> <p>– charakteryzuje przyczyny i skutki laicyzacji życia publicznego-politycznego</p> <p>– wyjaśnia, co przyczyniło się do mniejszej niż w Europie Zachodniej laicyzacji życia w Polsce</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– omawia i ocenia wpływ wartości chrześcijańskich na przemiany w obyczajowości społeczeństwa polskiego</p>

	współczesnych		dawniej i współcześnie	wywarło największy wpływ – wymienia kronikarzy polskich i przedstawia ich osiągnięcia		
4. Początki unii polsko-litewskiej	<p>1. Dlaczego zawarto unię polsko-litewską?</p> <p>2. Konflikt z zakonem krzyżackim</p> <p>3. Spór polsko-krzyżacki na arenie międzynarodowej</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu unia – zna daty: zawarcia unii w Krewie (1385 r.), bitwy pod Grunwaldem (15 VII 1410 r.), I pokoju toruńskiego (1411 r.), II pokoju toruńskiego (1466 r.) – identyfikuje postacie: Władysława Jagiełły, Kazimierza Jagiellończyka – omawia przyczyny i skutki unii polsko-litewskiej w Krewie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: wielkiej wojny z zakonem krzyżackim (1409-1411), wojny trzynastoletniej (1454-1466) – identyfikuje postać Ulricha von Jungingena – wskazuje na mapie Królestwo Polskie, Wielkie Księstwo Litewskie, państwo zakonu krzyżackiego – omawia postanowienia unii polsko-litewskiej w Krewie – opisuje przyczyny i skutki wielkiej wojny z zakonem krzyżackim oraz wojny trzynastoletniej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: soboru w Konstancji (1414-1418), aktu inkorporacji Prus do Polski (1454 r.) – identyfikuje postacie: Witolda, Pawła Włodkowica, abp Mikołaja Trąby – analizuje znaczenie bitwy pod Grunwaldem dla polskiej tradycji historycznej i świadomości narodowej na przykładzie obrazu Jana Matejki – charakteryzuje dyplomatyczne zabiegi Pawła Włodkowica na soborze w Konstancji 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawia oraz ocenia panowanie Władysława Jagiełły – wyjaśnia, na czym polegała postępowość poglądów Pawła Włodkowica 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia efektywność polityki państwa polskiego w stosunku do Krzyżaków